

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

พัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาไทย

Development of Multiple Meaning Word Translation Skill
from English to Thai

รัชนีวรรณ ประยงค์กุล
สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2559

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

พัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาไทย

Development of Multiple Meaning Word Translation Skill
from English to Thai

รัชนีวรรณ ประยงค์กุล

สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ทุนอุดหนุนการวิจัยโดย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ 2559

(ก)

ชื่องานวิจัย พัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ผู้วิจัย รัชนิวรรณ ประยงค์กุล
สาขาวิชา ภาษาอังกฤษธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2560

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยใช้แนวคิดเรื่องวากยสัมพันธ์ (Syntax) อรรถศาสตร์ (Semantics) และการวิเคราะห์บริบท (Context) กลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการ ชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัย และแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ : คำความหมายหลายนัย วากยสัมพันธ์ อรรถศาสตร์ บริบท

Title Development of Multiple Meaning Word Translation Skill from English to Thai
Researcher Ratchaneewan Prayongkul
Program Business English
Phetchabun Rajabhat University, **year** 2017

Abstract

The study development of Multiple Meaning Word Translation Skill from English to Thai of 2nd year students majoring in Business English at Phetchabun Rajabhat University by using exercise to enhance English translation skill aims to compare the students' learning achievement in translating multiple meaning words from English into Thai before and after using exercises to enhance English translation skill using the concept of Syntax, Semantics and Context. The samples comprised of a class of 32 students enrolling in ENGB 210 (Principles of Translation in Business Context) in the first semester of academic year 20016 at Phetchabun University. The experiment instruments consisted of pre-test and post-test and the exercises to enhance English multiple meaning word translation skill. The collected data were analyzed using mean, standard deviation, and percentage. The results of this research was found the English learning achievement of the students after using exercises to enhance English multiple meaning word translation skill was significantly higher at the level of 0.5.

Key Words: Multiple meaning word, Syntax, Semantics, Contexts

(ค)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำต่าง ๆ จากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ผู้เสียสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความกรุณา ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้แก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

รัชนิวรรณ ประยงค์กุล

13 มีนาคม 2560

(ง)
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	4
1.4 สมมุติฐานการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวความคิดการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.7 ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การแปล	7
2.2 คำความหมายหลายนัย	13
2.3 การแปลด้วยหลักภาษาศาสตร์	15
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	22
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.4 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	23
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	24
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย.....	24
4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้ แบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์.....	25
4.3 ผลวิเคราะห์ผลทดสอบการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย.....	26

(จ)
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	30
5.1 สรุปผลการวิจัย	30
5.2 อภิปรายผล.....	31
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	33
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	37

(ฉ)

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาจำแนกตามเพศ และระยะเวลาที่เรียนภาษาอังกฤษ.....	24
2	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแปล คำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย	25
3	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ 60%.....	25
4	ผลการทดสอบการเรียงคำศัพท์ตามตัวอักษร	26
5	ผลการทดสอบการระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค	27
6	ผลการทดสอบในการแปลความหมายของคำความหมายหลายนัย ให้เหมาะสมกับบริบท.....	28

(ช)
สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1	แบบจำลองกระบวนการแปลของ Nida และ Taber.....	9
2	แผนภูมิกระบวนการแปลของ Larson.....	10

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน สังคมโลกให้การยอมรับว่าภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญมากในชีวิตประจำวัน และในด้านการใช้เพื่อการประกอบอาชีพ ภาษาอังกฤษเป็นทั้งภาษาทางการและภาษาที่ 2 ในหลายประเทศทั่วโลก อีกทั้งภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาสากลที่มีความจำเป็นอย่างมากในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะในแวดวงธุรกิจ นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังมีความจำเป็นในการเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เนื่องจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการที่สามารถนำมาใช้อ้างอิงในการศึกษาต่าง ๆ นั้น มักถูกเผยแพร่ในรูปแบบภาษาอังกฤษความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็น การฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน จึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากในยุคนี้ ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ด้านที่ได้กล่าวไป ย่อมมีโอกาสในการได้รับหน้าที่การงานที่ดีมากกว่าผู้ที่ขาดความสามารถด้านนี้ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้โลกแคบลง เกิดการติดต่อสื่อสารอย่างไร้พรมแดน ภาษาอังกฤษจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม การเรียนภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคปัจจุบันดังที่ วรวรรณ เปลี่ยนบุญเลิศ (2540) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทมากในสังคมไทยและเป็นภาษาสากลที่มีผู้นิยมใช้ติดต่อระหว่างประเทศ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ตลอดจนภาษาอังกฤษยังเป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อในระดับสูง

นอกจากทักษะทั้ง 4 ด้านในการใช้ภาษาอังกฤษที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น ทักษะอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ทักษะการแปล ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้แปลจะต้องใช้การบูรณาการความรู้ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนเข้าด้วยกัน การแปลมีบทบาทสำคัญมากในโลกปัจจุบัน เนื่องจากการแปลเป็นกระบวนการ ถ่ายทอดความหมายและวัฒนธรรมจากภาษาหนึ่งเป็นภาษาหนึ่ง การแปลอาจเป็นการถ่ายทอด ความหมายจากภาษาอังกฤษเป็นอีกภาษาหนึ่งหรือจากอีกภาษาหนึ่งเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ การแปลมีความสำคัญมากในการสื่อสารและถ่ายทอดความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมดังที่ เพ็ญพิศาศ์ ศรีวรรณารถ (2550) กล่าวว่า การแปลมิได้เป็นเพียงการแปลงรหัสระหว่างภาษาเท่านั้น แต่เป็นการ ถ่ายทอดวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่ง การแปลแต่ละครั้งผู้แปลต้องคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมของ ภาษาต้นฉบับและวัฒนธรรมของงานแปลซึ่งเป็นวัฒนธรรมปลายทาง การแปลจึงถือเป็นการจัดเรียบ เรียงตัวบทเสียใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมงานแปลเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ผู้แปลสามารถถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารที่มีพื้นฐานภาษาต่างกันได้อย่างดี ดังนั้นงานแปลที่ดีต้องอาศัยการแปลที่มีคุณภาพ กล่าวคือผู้แปลต้องสามารถถ่ายทอดความหมายของบทต้นฉบับลงสู่บทที่เป็นฉบับแปล โดยเก็บรายละเอียดของต้นฉบับไว้ได้อย่างครบถ้วนมากที่สุด

หลักการแปลข้อมูลจากภาษาหนึ่งไปยังภาษาหนึ่งจะต้องผ่านกระบวนการแปลหลัก 3 ขั้นตอน คือ การศึกษาภาษาต้นฉบับ (Source language) การหาความหมาย (Meaning) และการแปลเป็น

ภาษาปลายทาง (Target language) จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร วารสาร หนังสือต่าง ๆ สื่อ สิ่งตีพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เบื้องต้นพบว่ามีการแปลจำนวนมากที่เลือกใช้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากวัตถุประสงค์ของภาษาต้นฉบับ ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้แปลเข้าใจความหมายของคำภาษาผิดเพี้ยนไป อาจเนื่องจากมีคำหลายคำในทุกภาษาที่เป็นคำความหมายหลายนัย กล่าวคือคำศัพท์หนึ่งคำสามารถมีความหมายได้มากกว่าหนึ่ง เนื่องจากคำ ๆ นั้นสามารถมีชนิดของคำ (Part of speech) ได้หลายประเภท เช่นคำว่า Right มีชนิดของคำคือ คำคุณศัพท์ (Adjective) คำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) คำนาม (Noun) คำกริยา (Verb) และคำอุทาน (Exclamation) ทำให้คำศัพท์นี้มีความหมายหลายนัย เช่น ทางขวา ถูกต้อง ทันที่ ชอบธรรม และสิทธิตามกฎหมาย เป็นต้น ผู้แปลจำเป็นต้องมีความรู้ด้านวากยสัมพันธ์ (Syntax) ในการใช้วิเคราะห์ตำแหน่งของคำศัพท์ในโครงสร้างประโยคเสียก่อน เพื่อจะสามารถเข้าใจได้ว่าเมื่อคำศัพท์ที่ต้องการแปลปรากฏอยู่ในตำแหน่งใดของประโยคทำให้มีหน้าที่หรือชนิดของคำประเภทใด ดังตัวอย่าง (1) – (3)

- (1) You guessed right.
- (2) She had every right to be angry.
- (3) Keep on the right side of the road.

จากตัวอย่างที่ (1) – (3) หากผู้แปลมีความรู้ด้านวากยสัมพันธ์จะสามารถวิเคราะห์โครงสร้างประโยคได้ว่าตำแหน่งของคำศัพท์ ‘right’ ที่ปรากฏในประโยคทั้งสามจะมีชนิดของคำแตกต่างกัน เช่น ตัวอย่าง (1) ‘right’ ปรากฏอยู่หลังคำกริยา ‘guess’ ที่แปลว่า ‘เดา’ โดยโครงสร้างประโยคนี้ ‘guess’ ซึ่งเป็นคำกริยาที่ไม่ต้องการกรรมมารับ (Intransitive verb) ดังนั้นคำว่า ‘right’ จึงทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ กล่าวคือทำหน้าที่ขยายคำกริยา เมื่อวิเคราะห์จากบริบทของประโยคแล้ว คำกริยาวิเศษณ์ที่สามารถขยายคำกริยา ‘เดา’ คือคำว่า ‘ถูกต้อง’ ผู้แปลจึงสามารถแปลความหมายทั้งประโยคได้ว่า ‘เขาเดาได้ถูกต้อง’

แต่ตัวอย่าง (2) ‘right’ ปรากฏอยู่หลังคำคุณศัพท์ ‘every’ ที่แปลว่า ‘ทุก ๆ’ เมื่อ ‘every’ เป็นคำคุณศัพท์ กล่าวคือทำหน้าที่ขยายคำนาม ดังนั้นคำว่า ‘right’ ที่ปรากฏหลัง ‘every’ จึงมีชนิดของคำเป็นคำนาม เมื่อวิเคราะห์จากบริบทของประโยคแล้ว คำว่า ‘right’ จึงควรเลือกแปลว่า ‘สิทธิ’ ผู้แปลจึงสามารถแปลความหมายทั้งประโยคได้ว่า ‘เธอมีสิทธิทุกประการที่จะโกรธ’

ส่วนตัวอย่าง (3) คำว่า ‘right’ ปรากฏอยู่หน้าคำนาม ‘side’ หากนำความรู้ด้านวากยสัมพันธ์มาวิเคราะห์โครงสร้างประโยคแล้วจะพบว่า บางครั้งเราจะพบคำนามวางต่อกันด้วยคำนามอยู่เสมอ เช่น bedroom wall หากนำมาเปิดหาประเภทของคำในพจนานุกรมแบบแยกคำจะพบว่า ทั้ง ‘bedroom’ และ ‘wall’ เป็นคำนามทั้งคู่ แต่เมื่อนำมาเรียงต่อกันในประโยคคำที่อยู่หลังสุดจะทำหน้าที่เป็นคำนาม และคำที่อยู่ด้านหน้าคำนามเปลี่ยนหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์เพื่อขยายคำนามด้านหลังทันที ดังนั้นคำว่า ‘bedroom wall’ แปลว่าผนังห้องนอน โดยคำว่า ‘bedroom’ ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ขยายคำนามด้านหลังคือ ‘wall’ เช่นเดียวกับตัวอย่าง (3) ‘right’ ปรากฏอยู่หน้า ‘side’ จึงทำหน้าที่เป็นคุณศัพท์ขยายคำนามด้านหลัง ผู้แปลจึงสามารถเลือกความหมายของคำว่า ‘right’

คือขวา เพื่อขยาย ‘side’ ที่แปลว่าด้าน โดยสามารถแปลความหมายได้ทั้งประโยคคือ ‘กรุณาขีดทางด้านขวาของถนนไว้’

จากตัวอย่าง (1) – (3) ข้างต้นทำให้เห็นว่า คำศัพท์หนึ่งคำสามารถมีความหมายได้หลากหลาย ขึ้นอยู่กับชนิดของคำและบริบทของคำที่จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้ความหมายนั้นแตกต่างออกไป ไม่ว่าจะเป็นความหมายตรงตามรูปภาษาหรือความหมายแฝงก็ตาม

นอกจากความรู้ด้านวากยสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างข้างต้นไปแล้วนั้น ความรู้ด้าน วรรณศาสตร์ (Semantics) หรือการเลือกความหมายของคำนั้นก็สำคัญอย่างยิ่งเช่นกัน เพราะเมื่อผู้ แปลเข้าใจชนิดของคำจากการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคแล้ว บางครั้งคำศัพท์ที่มีความหมายหลาย นัยอาจมีชนิดของคำประเภทเดียวกันก็ได้ ดังตัวอย่าง (4) – (5)

(4) His job is mainly concerned with sales and promotion.

(5) Her promotion to Sales Manager took everyone by surprise.

จากตัวอย่าง (4) และ (5) เมื่อวิเคราะห์ตำแหน่งของคำ ‘promotion’ ในประโยคแล้วจะ พบว่า ชนิดของคำเป็นคำนามทั้งสองประโยค โดยประโยคในตัวอย่าง (4) ‘promotion’ ปรากฏอยู่ หลังคำเชื่อม ‘and’ หลักการใช้ ‘and’ คือใช้เชื่อมคำชนิดเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อคำว่า ‘sales’ เป็น คำนาม แปลว่าการขาย การใช้ ‘and’ เชื่อมระหว่าง ‘sales’ และ ‘promotion’ ทำให้วิเคราะห์ได้ ว่า ‘promotion’ มีชนิดของคำเดียวกันกับ ‘sales’ โดยประโยคนี้ผู้แปลสามารถแปล ‘promotion’ ว่า การส่งเสริมการขาย และสามารถแปลความหมายทั้งประโยคได้ว่า ‘งานของเขาจะเกี่ยวข้องกับ การขายและการส่งเสริมการขายเป็นหลัก’

ในขณะที่ตัวอย่าง (5) ‘promotion’ ปรากฏอยู่ในตำแหน่งหลังคำ ‘her’ ซึ่งมีชนิดของคำเป็น คุณศัพท์แสดงความเป็นเจ้าของ โดยคำคุณศัพท์ทำหน้าที่ขยายคำนาม ดังนั้นผู้แปลจึงวิเคราะห์ได้ว่า ‘promotion’ มีชนิดของคำเป็นคำนาม แปลว่า ‘การเลื่อนตำแหน่ง’ และสามารถแปลความหมาย ทั้งประโยคได้ว่า ‘การเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายขายของเธอทำให้ทุกคนประหลาดใจ’

จากตัวอย่าง (4) และ (5) ข้างต้น ทำให้พบว่าการเลือกความหมายเพื่อแปลคำที่มีชนิดของคำ เดียวกันนั้น จะต้องใช้ความรู้ด้านวาทกรรมวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์บริบท (Context) ควบคู่กันไป ผู้แปลอาจต้องทำความเข้าใจบริบททั้งหมดหรืออาจหาตัวชี้แนะ (Clue) ที่ปรากฏใน บริบทช่วยในการกำหนดความหมายก็ได้ ดังตัวอย่าง (4) ตัวชี้แนะที่ปรากฏในบริบทคือ ‘job’ หมายถึง งานที่ทำหรือรับผิดชอบ ดังนั้น ‘promotion’ จึงต้องเกี่ยวข้องกับความหมายของหน้าที่ หรืองาน ผู้แปลจึงเลือกความหมาย ‘การส่งเสริมการขาย’ ส่วนตัวอย่าง (5) ตัวชี้แนะที่ปรากฏใน บริบทคือ ‘Sales Manager’ ซึ่งเป็นชื่อตำแหน่งของงาน ดังนั้นเมื่อบริบทเกี่ยวกับตำแหน่งงานผู้แปล จึงเลือกแปล ‘promotion’ ว่า ‘การเลื่อนตำแหน่ง’ ไม่เลือกแปลว่า ‘การส่งเสริมการขาย’

จากตัวอย่าง (1) – (5) ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการแปลคำความหมายหลายนัยที่ต้องใช้กระบวนการ แปลหลัก 3 ขั้นตอน คือ การศึกษาภาษาต้นฉบับ การหาความหมาย และการแปลเป็นภาษา ปลายทางนั้น ต้องใช้ความรู้ด้านวากยสัมพันธ์ วรรณศาสตร์ และวาทกรรมวิเคราะห์ที่เน้นการ วิเคราะห์บริบทในการช่วยแปล หากผู้แปลขาดความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการเลือกความหมายของคำ

ให้เหมาะกับบริบท หรืออาจขาดประสบการณ์จึงไม่มีข้อมูลพื้นฐานมาใช้ประกอบในการแปลเรื่องนั้น ๆ ทำให้ผู้แปลแปลความหมายของคำนั้น ๆ ผิดไปจากต้นฉบับ ดังนั้นการแปลความหมายที่ผิดก็จะส่งผลให้ผู้อ่านไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่านหรือเข้าใจเนื้อหาผิดไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัย ทำการสอนรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ รหัสวิชา ENGB210 ได้สังเกตจากผลงานการแปลของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการ พบว่านักศึกษายังแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยในภาษาอังกฤษไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของภาษาต้นฉบับ ดังนั้นผู้สอนจะต้องทำหน้าที่ช่วยเหลือนักศึกษาแก้ปัญหาและเพิ่มเติมความรู้ด้านการแปลภาษาอังกฤษให้เกิดความต่อเนื่องและเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจการเพิ่มแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยแบบฝึกแปลหลายรูปแบบ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนและทดสอบตนเอง จะสามารถเพิ่มขีดความสามารถและพัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงขึ้นผู้วิจัยจึงจัดทำเครื่องมือซึ่งเป็นแบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อใช้แก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการทำวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปหาแนวทางพัฒนาทักษะในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการ ชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

1.3.2 เนื้อหาคำความหมายหลายนัย (Multiple meaning words) ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210

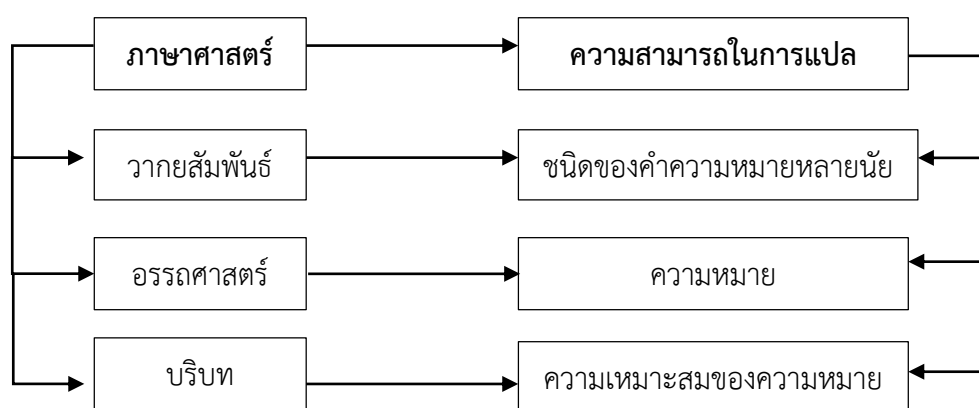
1.4 สมมุติฐานในการวิจัย

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการ ชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา

2559 มีความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยหลังเรียน สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

1.5 กรอบแนวความคิดการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดด้าน วากยสัมพันธ์ (syntax) ด้านอรรถศาสตร์ (semantics) และการวิเคราะห์บริบท (context analysis)

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 คำความหมายหลายนัย (Multiple meaning word) หมายถึง คำศัพท์ที่มีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย โดยมีความหมายทั้งตามรูปภาษาและความหมายแฝง ขึ้นอยู่กับบริบทการใช้คำศัพท์นั้น ๆ

1.6.2 วากยสัมพันธ์ (Syntax) หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างและรูปแบบของภาษา

1.6.3 อรรถศาสตร์ (Semantics) หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำ

1.6.4 บริบท (Context) หมายถึง คำ ข้อความ หรือสถานการณ์แวดล้อมเพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของภาษาหรือถ้อยคำ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. 2554)

1.6.5 ความสามารถในการแปล (Translation ability) หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาด้านการแปลคำความหมายหลายนัยหลังใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งต้องมีผลคะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 เพื่อให้ทราบว่าผลของการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลคำความหมายหลายนัย ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจะทำให้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนรู้ของ นักศึกษาในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210

1.7.2 ผู้สนใจมีแนวทางที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพในการแปลภาษาของตนเอง

1.7.3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดเสริมทักษะเกี่ยวกับการแปลให้มีหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นการเรียนรู้

1.7.4 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน

1.7.5 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการสอนในรูปแบบอื่นให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การแปล
2. คำความหมายหลายนัย
3. การแปลด้วยหลักภาษาศาสตร์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การแปล

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงนิยามของการแปล ประเภทของการแปล กระบวนการแปล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 นิยามของการแปล

ยูจิน ไนดา (1974) ได้กล่าวไว้ว่าการแปลเป็นการถ่ายทอดความหมาย (Meaning) และถ่ายทอดรูปแบบของการเสนอความหมาย (Form) ของข้อความในภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง แคตฟอร์ต (1982) ให้คำจำกัดความของการแปลไว้ว่า “การแปลเป็นกระบวนการที่ทำต่อภาษา เป็นกระบวนการที่เอาข้อความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปแทนที่ข้อความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง และยังได้แสดงแนวคิดทางทฤษฎีวรรณคดี (Semantics) หรือการศึกษาความหมายของภาษา โดยเชื่อว่าความหมายเป็นสิ่งที่เชื่อมความสัมพันธ์ของระดับ (Level) องค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ได้แก่ บท (Text) ข้อความ (Item) ในตัวบท โครงสร้างในประโยคหน่วยแต่ละหน่วย โครงสร้างเสียง สถานการณ์ที่ภาษา ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะแต่ละภาษา”

มิลเตรด แอล. ลาร์สัน (1984) กล่าวว่า “การแปลประกอบด้วยการถ่ายทอดความหมายในภาษาที่หนึ่งให้ไปอยู่ในอีกภาษาหนึ่ง ภาษาที่หนึ่งหรือภาษาต้นฉบับนั้นเรียกว่า Source Language ส่วนอีกภาษาหนึ่งนั้น เรียกว่าภาษาที่สอง หรือ Second Language การถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งนั้น จะต้องเริ่มจากการเปลี่ยน form ของภาษาที่หนึ่งให้เป็น form ของภาษาที่สองโดยคำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ ขั้นตอนต่าง ๆ ของการแปลนั้นจะมีเพียง form ที่เปลี่ยนไปแต่ความหมายต้องยังคงอยู่เช่นเดิมตามต้นฉบับ”

กรมวิชากร (2540. 65-66) กล่าวว่า กระบวนการแปลที่ดีนั้นจะต้องอาศัยความรู้หลัก 3 ศาสตร์ คือ ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ความรู้ทางอักษรศาสตร์ และความรู้ทางสังคมวิทยา ภาษาศาสตร์ การใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการแปลนั้นมีความจำเป็นในด้านการวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ (syntax) กล่าวคือผู้แปลต้องสามารถวิเคราะห์โครงสร้างประโยคของภาษาต้นฉบับได้ และเมื่อแปลเป็นภาษาปลายทางแล้วก็ต้องปรับเนื้อหาที่แปลออกมาให้อยู่ในรูปโครงสร้างของภาษาปลายทางได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วย นอกจากความรู้ด้านวากยสัมพันธ์แล้ว ผู้แปลต้องมีความรู้ด้านวรรณคดี (semantics) เพราะความรู้ด้านวรรณคดีคือศาสตร์เกี่ยวกับการแปลความหมายและ

การตีความ รวมทั้งผู้แปลต้องมีความรู้ด้านวาทกรรมวิเคราะห์ (discourse analysis) ศาสตร์นี้จะช่วยในการแปลความหมายให้ตรงกับบริบทนั้น ๆ เพราะการแปลความหมายของคำใดคำหนึ่งที่ปรากฏในเนื้อหาต้นฉบับ ผู้แปลจะไม่สามารถเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำโดยไม่คำนึงถึงบริบทที่ปรากฏอยู่รอบคำแต่ละคำที่ต้องการแปลไม่ได้ มิเช่นนั้นอาจทำให้ความหมายของคำที่แปลออกมาผิดเพี้ยนไม่ตรงกับวัตถุประสงค์หรือความตั้งใจของผู้เขียนเนื้อหาภาษาต้นฉบับได้

นิยามข้างต้นจากนักวิชาการทั้งหลาย ผู้วิจัยจึงสรุปว่า การแปลคือ กระบวนการจัดการถ่ายทอดข้อมูลและแนวคิดจากภาษาหนึ่งหรือเรียกว่าภาษาต้นทาง/ต้นฉบับ (source language) ไปยังภาษาหนึ่งหรือเรียกว่าภาษาปลายทาง (target language) โดยผู้แปลจะต้องรักษาข้อมูลและแนวคิดของต้นฉบับให้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.2 ประเภทการแปล

การแปลเป็นออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การแปลแบบตรงตัวอักษร (literal translation) และการแปลแบบเอาความ (non-literal translation) จากการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมทางวิชาการผู้วิจัยพบว่า มีผู้แบ่งระดับการแปลตามตัวอักษรแตกต่างกันออกไป แต่มีแนวคิดหลักร่วมกันคือ การแปลตรงตัวอักษรเป็นการแปลแบบคำนึงถึงความหมาย โครงสร้างประโยค และรูปแบบการลำดับเนื้อหาของบทความตามต้นฉบับ บทความที่แปลจะเป็นบทความที่เน้นเนื้อหาสาระทางวิชาการ ไม่ต้องตีความใด ๆ มาก เช่นบทความวิชาการ บทความวิจัย หรือบทความในหนังสือแบบเรียน ส่วนการแปลเอาความนั้นจะเน้นเรื่องการแปลความหมายที่ถ่ายทอดให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ชัดเจน โดยอาจมีการปรับโครงสร้างของประโยค การลำดับประโยค หรือลำดับเนื้อหาให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น มีการเรียบเรียงคำในการแปลทำผู้อ่านอ่านเนื้อหาราบรื่นได้ดียิ่งขึ้น

สมัยก่อนในยุคศตวรรษที่ 19 เริ่มมีความเห็นว่าอุปสรรคทางด้านภาษาศาสตร์ที่ไม่อาจเอาชนะได้เนื่องจากภาษามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อีกทั้งภาษายังเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากวัฒนธรรม ดังนั้นจึงเน้นให้แปลตามตัวอักษร หรือแปลแบบเก็บคำ รักษาคำให้ได้มากที่สุด แต่บรรดานักเรียนและนักแปลในยุคนั้นไม่เห็นด้วยกับความคิดดังกล่าว เพราะถือว่าจะทำให้สูญเสียทั้งภาษาและวัฒนธรรมไปพร้อมกัน (Newmark, 1981) จนกระทั่งต่อมา นักทฤษฎีส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า การแปลคือการถ่ายทอดเอาเนื้อหาสาระไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง มิใช่การแปลเอาคำ นิวมาร์คจึงได้จัดประเภทการแปลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ
2. การแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล

การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ เป็นการเน้นการรักษาภาษาต้นฉบับจากระดับเน้นมากที่สุดคือ word-for-word translation ไปหาเน้นน้อยที่สุด คือ Semantic translation ซึ่งมีความหมายโน้มเอียงไปเกือบจะเป็น communicative translation การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับนี้มีประโยชน์คือก็เพื่อดูกลไกของภาษาต้นฉบับ ในทางกลับกัน การแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล เป็นการแปลที่เน้นเอาความเข้าใจของผู้อ่านเป็นหลัก เอาเฉพาะใจความไม่รักษาโครงสร้างภาษาหรือไม่พยายามเก็บคำ ดังนั้นจึงเป็นการแปลที่ชื่อตรงต่อ

วัตถุประสงค์และความคิดของผู้เขียนภาษาต้นฉบับมากที่สุด ระดับที่เน้นภาษาแปลมากที่สุดเรียกว่า adaptation เป็นรูปแบบการแปลที่อิสระที่สุด โดยทั่วไปใช้ในการแปลบทละครและบทกวีนิพนธ์ ผู้แปลมักรักษาเฉพาะเนื้อหาและเนื้อเรื่องไว้ แต่จะไม่ค่อยสนใจกับรูปแบบและวิธีการเขียน ในการแปลชนิดนี้บางครั้งจะมีการเขียนขยายความให้เนื้อหาชัดเจนมากขึ้น ทำให้บทแปลอาจยาวขึ้นกว่าเดิม

นักทฤษฎีอีกท่านหนึ่งที่ได้กล่าวเกี่ยวกับประเภทของการแปลไว้คือ มิวเตรด แอล. ลาร์สัน (1984, pp. 15-17) ว่าการแปลแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การแปลแบบรักษารูปแบบ (form-based translation) หรือชื่อเดิมคือ literal translation เป็นการแปลโดยรักษาคำและรูปแบบเดิมของภาษาต้นฉบับทุกประการ หรืออาจจะมีการปรับโครงสร้างทางภาษาบ้างเล็กน้อย แต่ยังไม่มีความไม่เป็นธรรมชาติในภาษาแปล เป็นการแปลสำหรับผู้ต้องการศึกษาภาษาต้นฉบับแต่ไม่เหมาะกับผู้ที่ต้องการอ่านเพื่อทำความเข้าใจความและความหมาย ส่วนการแปลประเภทที่สองคือ การแปลแบบรักษาความหมาย (meaning-based translation) หรืออีกชื่อหนึ่งคือ idiomatic translation ซึ่งเป็นการแปลความหมายจากภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปลให้เป็นธรรมชาติมากที่สุดให้ครบทั้ง 3 ประการคือ

1. ความเป็นธรรมชาติของภาษาแปล
2. โครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาแปล
3. การเลือกใช้คำในภาษาแปล

อย่างไรก็ตาม การแปลมักเกิดขึ้นโดยส่วนผสมระหว่างการแปลทั้งสองประเภท ผู้แปลอาจต้องใช้การวิเคราะห์และวิจารณ์งานแปลใดควรใช้การแปลแบบใดมากน้อยแค่ไหน บางตอนอาจต้องใช้การแปลแบบรักษารูปแบบ บางตอนอาจต้องใช้การแปลแบบรักษาความหมาย

1.3 กระบวนการแปล

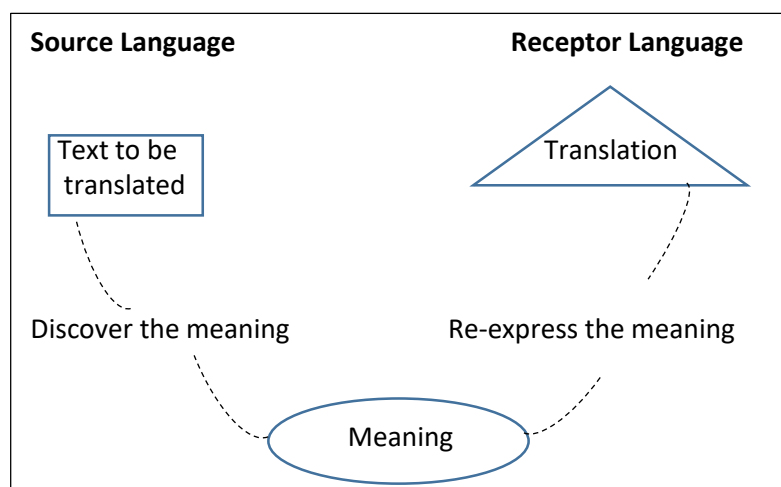
นักแปลเช่น Eugene A. Nida และ Charles R. Taber (1974 อ้างถึงใน อัจฉราโล ศัตร์กุล, 2554: 14) ได้ให้หลักในการวิเคราะห์ข้อความและการตีความภาษา โดยเขียนเป็นแบบจำลอง (Model) ของกระบวนการแปลไว้ดังนี้

ภาพที่ 1: แสดงแบบจำลองกระบวนการแปลของ Nida และ Taber (1974)

ส่วน Larson (1984) นักแปลอีกผู้หนึ่งได้ให้แผนภูมิ (Diagram) ในกระบวนการแปลว่า ประกอบด้วย

1. การศึกษาภาษาต้นฉบับอย่างระมัดระวัง ทั้งในด้านของคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ สถานการณ์แวดล้อมในการสื่อความหมาย และองค์ประกอบทางวัฒนธรรม
2. วิเคราะห์และหาความหมาย
3. เขียนความหมายที่ได้ลงเป็นภาษาแปล โดยยึดหลักไวยากรณ์และรูปแบบที่ถูกต้องของภาษาแปล รวมทั้งวัฒนธรรมของภาษาแปลด้วย ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 2: แสดงแผนภูมิกระบวนการแปลของ Larson (1984)

สัญญาวิ สายบัว (2538, น. 23-74) กล่าวว่า กระบวนการแปลประกอบด้วยขั้นตอนทั้ง 4 ได้แก่

1. ขั้นศึกษาต้นฉบับ ในขั้นตอนนี้หมายถึง การศึกษาเนื้อหา ความคิด ความหมายแฝงอื่น จุดมุ่งหมายของผู้เขียน บรรยากาศของตัวบท และรสชาติ
 - 1.1 วิธีการทางไวยากรณ์
 - 1.1.1 การเรียงคำประโยค
 - 1.1.2 การใช้ตัวเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างคำ กลุ่มคำ และประพจน์
 - 1.1.3 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน หัวข้อเดียวกัน ผู้แปลควรรู้ว่าในแต่ละภาษามีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนแบบใดบ้าง และมีการแสดงความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนอย่างไรเพื่อเป็นประโยชน์ในการแปล
 - 1.1.4 การใช้เครื่องหมายอื่น ๆ

1.2 การวิเคราะห์ตัวบทเพื่อจับความหมายทางไวยากรณ์

1.2.1 รวมคำเข้าเป็นกลุ่ม ประกอบด้วย S+V+Obj.

1.2.2 หาความสัมพันธ์ระหว่างประโยค พิจารณาถึงตัวเชื่อม

เครื่องหมายวรรคตอน การเปลี่ยนรูปประโยค

1.3 การวิเคราะห์ความหมายของคำ หรือสำนวน โดยการหา

ความหมายแฝงเพิ่มเติม

1.4 การวิเคราะห์ความหมายอ้างอิง คือ การที่คำ ๆ หนึ่งอ้างอิงไปยังอีกสิ่งหนึ่ง ต้องเกิดความรับรู้และเข้าใจตรงกันระหว่างผู้แปลและผู้เขียน

1.5 การวิเคราะห์ความหมายโดยอุปมา โดยผู้แปลสามารถวิเคราะห์โดยหาส่วนประกอบของความหมายที่เป็นไปได้ หาคำ หรือสำนวนที่มีในภาษาแปลมาใช้ มีใช่อุปมาเป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียน

1.6 การวิเคราะห์หาความหมายแฝง เช่น หากมีการใช้สรรพนาม ‘มึง’ และ ‘กู’ อาจแฝงเชิงไม่สุภาพ หรือมีการใช้คำว่า Once upon a time แปลได้ว่าเรื่องไม่จริง

2. ขั้นการรับถอดความหมายจากต้นฉบับ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนถ่ายทอดไปยังบุคคลที่สาม อย่างไม่ให้คลาดเคลื่อน สาเหตุที่อาจทำให้การแปลคลาดเคลื่อนได้มีดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาจากผู้แปล อาจมีความรู้ในการใช้ภาษาต้นฉบับไม่พอ ขาดความรู้ภูมิหลังในเรื่องที่แปล หรือรู้เชี่ยวชาญมากเกินไปจนใส่คำอธิบายเกินความจำเป็น

2.2 ปัญหาอันเกิดมาจากธรรมชาติของภาษา เช่น คนมีความเชื่อพื้นฐานเหตุการณ์เกิดก่อน (Presupposition) ต่างกัน ทัศนคติ การมองโลกในแง่ต่าง ๆ แตกต่างกัน ทำให้การรับสารไม่ครบ

3. ขั้นถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล

ขั้นตอนนี้จะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของงานแปล และตัดสินใจว่าจะแปลด้วยลักษณะใด เช่นการแปลตรงตัวอักษรหรือแปลแบบเอาความ รวมทั้งต้องพิจารณาผู้อ่านด้วยว่ามี เพศ อายุ อาชีพ การศึกษาอยู่ในระดับใด ต้องใช้ภาษาระดับใดในการแปลผู้อ่านถึงจะอ่านเข้าใจ และผู้แปลต้องถ่ายทอดประโยคพื้นฐานจากต้นฉบับไปยังฉบับแปล นำประโยคพื้นฐานที่ถ่ายทอดมาแล้วนั้นนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่ เพื่อครอบคลุมไปถึงความหมายในด้านการสละสลวย บรรยายภาพของต้นฉบับ เพื่อให้เป็นภาษาที่สละสลวย ธรรมชาติ ส่วนรูปแบบการเสนอความคิด จะเหมือนหรือแตกต่างจากต้นฉบับก็ขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้แปล และตรวจสอบงานแปลเพื่อดูว่างานแปลนั้นผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้เทียบเคียงกับต้นฉบับหรือไม่

4. ขั้นทดสอบการแปล

ในด้านความถูกต้องด้านความหมายความยากง่ายของระดับภาษา และรูปแบบการเรียบเรียงให้ตรวจสอบว่าเที่ยงเคียงกับต้นฉบับหรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญอ่านเพื่อตรวจสอบความถี่ถ้วนของภาษาในการแปล

อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล (2554: 20) ได้กล่าวถึงลักษณะการแปลที่ดีไว้ 3 ประการดังนี้

1. ความถูกต้อง (Accuracy) งานแปลควรมีความหมายใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด
2. ความชัดเจน (Clarity) ผู้แปลควรเลือกคำที่สื่อความหมายที่ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายที่สุด
3. ความเป็นธรรมชาติ (Naturalness) ผู้แปลควรใช้ภาษาที่สละสลวยและมีลักษณะเช่นเดียวกับภาษาแปลเพื่อไม่ใช้ผู้อ่านรู้สึกว่กำลังอ่านงานแปลอยู่

จินดา ศรีรัตนสมบูรณ์ (2547) ได้กล่าวเกี่ยวกับปัจจัยในการแปลที่ผู้แปลควรคำนึงถึงไว้ 6 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความหมาย (Meaning) ในการแปล ผู้แปลควรจะถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับได้อย่างถูกต้องครบถ้วนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. รูปแบบ (Form) ในการแปล ผู้แปลควรควรเรียงลำดับคำและความคิดในงานแปลให้ใกล้เคียงต้นฉบับมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. ระดับของภาษา (Register) ในการแปลผู้แปลควรเลือกระดับของภาษาที่จะแปลให้เหมาะกับระดับของภาษาในต้นฉบับ ซึ่งระดับความเป็นทางการของภาษาจะแตกต่างกันแล้วแต่ว่าอยู่บนบริบทใด
4. อิทธิพลจากภาษาต้นฉบับ (Source language influence) ในการแปล ผู้แปลควรตัดอิทธิพลของภาษาในต้นฉบับ
5. สลีการเขียนและความชัดเจน (Style and clarity) ในการแปล ผู้แปลไม่ควรเปลี่ยนลีการเขียนของต้นฉบับ
6. สำนวน (Idiom) ในการแปลในกรณีที่ย่อคำ สำนวนในต้นฉบับไม่สามารถเปลี่ยนเป็นคำอื่นได้ ผู้แปลต้องคงถ้อยคำเดิมไว้โดยใช้เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว

ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร และคณะ (2551) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์การแปลไว้ว่า ควรปรับบทแปลให้เข้ากับวัฒนธรรมภาษาปลายทาง และควรปรับบทแปลให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมของสังคมในภาษาปลายทาง การปรับบทแปลให้เข้ากับวัฒนธรรมภาษาปลายทางควรเลี่ยงการแปลคำต่อคำ เนื่องจากการแปลคำใดคำหนึ่งในหลายครั้งต้องคำนึงถึงบริบทภาษาที่ปรากฏอยู่โดยรอบคำนั้น เพราะอาจเป็นบริบทที่มีอิทธิพลต่อการเลือกความหมายของคำ ในบางครั้งการแปลคำในภาษาต้นทางให้เป็นภาษาปลายทางไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากคำในภาษาต้นทางเป็นคำหลายนัย (multiple meaning word) เช่น run แปลว่า วิ่ง เดินเครื่อง ดำเนินการ เป็นต้น ผู้แปลจำเป็นต้องดูบริบทภาษาโดยรอบคำนั้นว่าควรจะใช้ความหมายใดจึงจะเหมาะสมที่สุด ในขณะเดียวกันหากผู้แปลเจอคำศัพท์ที่เป็นคำเฉพาะของภาษาต้นทางแต่ไม่พบการใช้ในภาษาปลายทาง จึงไม่สามารถหาคำแปลที่มีความหมายเช่นเดียวกับต้นฉบับได้ ผู้แปลสามารถหาทางออกโดยการแปลด้วยการบรรยายแทน (descriptive writing) ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและมองเห็นภาพได้ว่าเนื้อหาที่อ่านกำลังกล่าวถึงสิ่งใด แม้ว่า

สิ่งที่กล่าวถึงนั้นจะไม่เคยรู้จักมาก่อนเลยก็ตาม เมื่อผู้แปลสามารถแปลความหมายจากภาษาต้นทางได้ แล้ว ควรคำนึงถึงการปรับโครงสร้างประโยคจากภาษาต้นฉบับให้เป็นไปตามวัฒนธรรมของภาษาปลายทางด้วย รวมทั้งการตระหนักถึงการเชื่อมโยงความในภาษาปลายทางจะต้องถูกต้องครบถ้วนเหมือนต้นฉบับด้วย

ส่วนการปรับบทแปลให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมของสังคมในภาษาปลายทางนั้นก็เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้แปลแปลความหมายผิดไปจากต้นฉบับ เช่น ในภาษาจีนมีสำนวนว่า green eyed มีความหมายตรงกับสำนวนภาษาไทยว่า อิจฉาริษยา ไม่ได้แปลว่าตาสีเขียว หรือการแปลสำนวนภาษาอังกฤษ ‘keep this to yourself’ ควรแปลเป็นภาษาไทยว่า อย่าบอกใครนะ ไม่ควรแปลว่า เก็บเรื่องนี้ไว้กับตัวเองนะ การแปลดังกล่าวนั้นเป็นการแปลภาษาต้นทางให้เข้ากับธรรมเนียมปฏิบัติของภาษาปลายทางนั่นเอง

2. คำความหมายหลายนัย

คำ คือ เสียงที่มีความหมายใช้สื่อสารกันได้รู้เรื่อง คำประกอบด้วย เสียง และ ความหมาย เมื่อพิจารณาด้านความหมายพบว่า ความหมายของคำมีอยู่ ๒ แบบ คือ

1. คำที่มีความหมายโดยตรง หมายถึง ความหมายที่ผู้ใช้เข้าใจกันโดยทั่วไปดังปรากฏอยู่ในพจนานุกรม คำคำหนึ่งอาจมีความหมายเดียวหรือหลายความหมายก็ได้

คำที่มีความหมายเดียว

กลม คือ ทำให้กลม

กลาย คือ เปลี่ยนไป

คำที่มีหลายความหมาย

กก - กกไข่ กกไม้ (โคนต้นไม้) ต้นกก (พืชชนิดหนึ่ง)

ด้วง - ตัวด้วง (ชื่อเรียกแมลงชนิดหนึ่ง)

- ซอด้วง (ชื่อเครื่องดนตรีประเภท ซอ)

2. ความหมายโดยนัย (เปรียบเทียบ หรือความหมายแฝง) คือความหมายที่ก่อให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ กัน ทั้งทางดีและทางไม่ดี เช่น

พี่สาวเป็นดาวของมหาวิทยาลัย หมายถึง เป็นคนสวย

วันนี้ฉันคงเป็นกระโถนแน่ หมายถึง ผู้ที่ใคร ๆ พากันรุมใช้ รุมว่า อยู่คนเดียว

เขาเป็นม้ามิดในการวิ่งแข่งครั้งนี้ หมายถึง ไม่ได้เป็นที่คาดหวังว่าจะชนะ

คำหนึ่งคำอาจมีหลายความหมาย เปลี่ยนแปลงไปตามข้อความแวดล้อมหรือบริบทของคำนั้น อีกทั้งยังใช้ได้หลายหน้าที่ เช่น ใช้เป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา เป็นต้น โดยไม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปภาษาใด ๆ คำศัพท์ส่วนใหญ่จะมีหลายความหมาย อย่างน้อยก็สองความหมายขึ้นไป คือ ความหมายแรก (primary sense) และความหมายรอง (secondary sense) และบางคำก็

อาจจะมี ความหมายเชิงเปรียบ (figurative sense) นักแปลที่ดีทุกคนย่อมตระหนักถึงเรื่อง ความหมายหลายนัยของคำอยู่เสมอ และต้องระมัดระวังการเลือกความหมายผิดในการแปลซึ่งจะ เกิดขึ้นได้ง่ายได้ถ้าไม่ตั้งใจบริบทให้ถูกต้อง

ความหมายแรก (primary sense) คือความหมายที่เข้ามาสู่ความนึกคิดเป็นความหมายแรก เมื่อเห็นคำ ๆ นั้นอยู่โดด ๆ เช่น คำว่า run เราจะนึกถึงความหมายที่แปลว่า วิ่ง เป็นอันดับแรก แต่ใน ความจริงแล้วหากมีบริบทที่แตกต่างออกไปคำว่า run สามารถแปลว่า รีบ หนี ทำงาน มีแนวโน้ม ไหล หรือละลาย เป็นต้น ก็ได้ ดังตัวอย่าง (6) – (9)

(6) He ran home from a gym for 10 kilometers yesterday. (primary sense)
เมื่อวานเขาวิ่งจากโรงยิมกลับบ้านเป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร

(7) Run for it - he's got a gun! (secondary sense)
หนีเร็ว เขามีปืน!

(8) Let the water run. (secondary sense)
ปล่อยให้น้ำไหล

(9) He left the engine running! (secondary sense)
เขาปล่อยให้เครื่องเดิน

จากตัวอย่าง (6) – (9) อาจสรุปได้ว่าความหมายแรกกับความหมายรองของคำมักเป็น ความหมายที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง เมื่อแยกกันก็จะได้คำแปลที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง ผู้แปลอาจสังเกตได้ว่า ความหมายแรก มักจะแปลเป็นคำเดียวกันเสมอ แต่ความหมายรองลงไปมักแปลแตกต่างจาก ความหมายแรกและคำแปลที่ได้ก็จะต่างกันไปตามบริบท ดังนั้น คำหนึ่งคำมักมีความหมายหลาย นัย และความหมายรองนั้นจะต้องค้นพบได้โดยดูจากบริบท บริบทจะเป็นตัวกำหนดความหมายรอง เสมอ

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า คำศัพท์แต่ละคำมีความหมายได้หลายนัย ดังนั้น ผู้แปลควรพิจารณา ดูเนื้อความหรือบริบทของประโยคหรือข้อความที่จะแปลอย่างรอบคอบระมัดระวัง อย่าไปยึดติดอยู่กับ ความคุ้นเคยและแปลไปอย่างที่เคยแปลซึ่งจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นมาได้ เมื่อใดก็ตามที่เกิดความ ไม่แน่ใจในเรื่องความหมายก็ขอให้ผู้แปลตรวจสอบจากพจนานุกรมทุกครั้งไป เพราะคำที่มีปัญหาแปล ออกมาแล้วความหมายดูแปลก ๆ อาจจะเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยได้

สาเหตุของความผิดพลาดในการแปล

พัชรี โภคาสัมฤทธิ์ (2548) ได้กล่าวถึงสาเหตุความผิดพลาดในการแปล 3 ประการ

1. สาเหตุทางภาษา (Linguistic Competence) ของผู้แปล คือ สาเหตุที่เกิดจากความรู้ทางภาษาของผู้แปลที่ไม่เหมาะสมกับระดับความยากของ ภาษาที่เกี่ยวข้อง
 2. สาเหตุจากการขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการแปล (Technical Knowledge) คือ สาเหตุที่เกิดจากการที่ผู้แปลความรู้เทคนิคหรือวิธีแปล ผู้แปลนอกจากจะมีความรู้ทางภาษาแล้วผู้แปลต้องมีความรู้เทคนิคหรือวิธีแปลเนื่องจากการแปลเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์
 3. สาเหตุจากการขาดจริยธรรมในอาชีพ (Ethics) คือ นักแปลที่ดีจะต้องทุ่มเทให้วิชาชีพและจะต้องสำนึกว่า จะต้องแปลให้ถูกต้องและ เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้
- สรุปได้ว่าสาเหตุความผิดพลาดในการแปลมี 3 ประการ คือ สาเหตุทางภาษา สาเหตุ จากการขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการแปล และสาเหตุจากการขาดจริยธรรมในอาชีพ

3. การแปลด้วยหลักภาษาศาสตร์

สำหรับผู้แปล การถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับไปยังภาษาปลายทางนั้น ต้องมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมเข้ามาใช้ในการถ่ายทอดความหมาย อีกทั้งยังต้องคงลีลา อารมณ์ ความรู้สึก และอรรถรสที่ปรากฏในภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาปลายทางไว้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด จึงจะทำให้งานแปลนั้นมีคุณภาพ โดยในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักความรู้ด้านภาษาศาสตร์มาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแปลของนักศึกษา ดังนี้ 1. ด้านวากยสัมพันธ์ 2. ด้านอรรถศาสตร์ และ 3. ด้านวาทกรรมวิเคราะห์โดยเน้นการวิเคราะห์บริบท ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 วากยสัมพันธ์

วากยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ (grammatical relation) หรือหน้าที่ ทางไวยากรณ์ (grammatical role) ขององค์ประกอบในหน่วยสร้างหนึ่งๆ Singnoi (2000) และ อัญชลี สิงห์น้อย (2548) กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับโครงสร้างวากยสัมพันธ์ วลีและประโยคในภาษาไทยว่าอาจแสดงได้ด้วยกฎเกณฑ์ชุดหนึ่งที่เรียกว่า กฎโครงสร้างวลีและประโยค (Phrase structure rules) โดยจะแสดงคุณสมบัติสำคัญทางวากยสัมพันธ์สามประการ ได้แก่ ลำดับการเรียง (Word order) ลำดับชั้น (Hierarchy) และหมวดหมู่ทางไวยากรณ์ (Categoriality) ของคำหรือหน่วยประกอบ กฎโครงสร้างวลีและประโยคแสดงให้เห็นลำดับการเรียงหน่วยประกอบของประโยคในแนวนอน อาทิ ประธาน-กริยา-กรรม หน่วยประกอบหนึ่งๆ อาจเป็นคำหรือกลุ่มคำซึ่งเกิดร่วมกัน เช่น ต้นไม้ ที่ฉันให้ เป็นวลีหนึ่งซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นประธาน กรรม หรือส่วนอื่นๆ ของประโยคก็ได้ หน่วยประกอบนี้มี โครงสร้างอันประกอบด้วย หน่วยหลัก – หน่วยขยาย ซึ่งหน่วยขยายก็เป็นหน่วยประกอบซึ่งสามารถ พิจารณาแยกได้อีกเป็นชั้นๆ ไป นอกจากนี้กฎโครงสร้างวลีและประโยคยังสามารถบอกหน้าที่ทาง ไวยากรณ์ (Grammatical categories/Function) ของหน่วยประกอบต่างๆ ได้แก่ เป็นประธาน กริยา กรรม ฯลฯ ตลอดจนแสดงหมวดคำ (Lexical categories) ได้แก่ คำนาม คำกริยาซึ่งสามารถทำหน้าที่ ทางไวยากรณ์นั้นๆ

Chomsky นักภาษาศาสตร์ผู้นำเสนอทฤษฎีไวยากรณ์ปรีวรรตเพิ่มพูน (Transformational Generative Grammar) มาอธิบายแนวคิดที่ว่า เจ้าของภาษาจะเข้าใจในระบบโครงสร้างระบบ

ไวยากรณ์ในการใช้ภาษาตนเองได้เป็นอย่างดี สามารถผลิตประโยคที่ถูกต้องได้อย่างไม่จำกัด รวมทั้งเจ้าของภาษายังสามารถจำแนกในภาษาของตนเองได้ว่าประโยคใดใช้ได้จริง ซึ่งเป็นการทำงานที่ทรงประสิทธิภาพของสมองมนุษย์และผู้ที่มีสติปัญญาจะสามารถสร้างและเข้าใจประโยคยาวและยากได้ อย่างไรก็ตามพบว่ามีมนุษย์บางคนก็มีข้อจำกัดเช่นกัน Chomsky ได้นำเสนอแนวความคิดการอธิบายภาษาของมนุษย์โดยใช้หลักสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1. ความรู้ในภาษา (Competence) และการใช้ภาษา (Performance) 2. โครงสร้างลึก (Deep structure) และโครงสร้างผิว (Surface structure)

1. ความรู้ในภาษาและการใช้ภาษา

ความรู้ในภาษาหมายถึง การที่เจ้าของภาษาจะสามารถรับรู้ไวยากรณ์ของภาษาตนเองโดยไม่ได้ผ่านการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ กล่าวคือ สามารถตัดสินว่าประโยคใดถูกหรือผิด ถึงแม้ไม่เคยได้ยินประโยคนั้นมาก่อน

การใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถจริง ๆ ของเจ้าของภาษาในการถ่ายทอดภาษาให้มีความหมายเข้าใจได้ ซึ่งการภาษาที่ว่าอาจไม่สมบูรณ์ แม้เจ้าของภาษาจะรู้กฎของภาษาไม่ว่าจะถูกหรือผิด เนื่องจากความผิดพลาดนี้อาจมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่นการพูดผิด พูดไม่จบประโยค

2. โครงสร้างลึกและโครงสร้างผิว

โครงสร้างลึกคือความหมายที่ต้องการจะสื่อ หรือความหมายที่แท้จริงของผู้พูด สามารถสื่อความหมายได้มากกว่าโครงสร้างผิว ซึ่งโครงสร้างผิวก็คือสิ่งที่ผู้พูดพูดหรือเขียนออกมาเป็นรูปแบบเดียวกัน

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้เข้าใจได้ว่ามนุษย์สามารถเรียนรู้ภาษาได้โดยไม่ต้องเรียนกฎใด ๆ เพราะทุกภาษามีกฎหรือรูปแบบในทิศทางเดียวกัน แต่ในการแสดงออกทางภาษาระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์อาจแตกต่างกันด้วยข้อจำกัดของภาษาต่าง ๆ ไม่สามารถให้เห็นรูปทางภาษาที่เหมือนกันได้

จากความรู้เกี่ยวกับวากยสัมพันธ์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยคิดว่าการนำศาสตร์ดังกล่าวมาใช้ในการแปลจะช่วยพัฒนาศักยภาพในการแปลได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากศาสตร์นี้จะช่วยให้ผู้แปลรู้จักวิเคราะห์โครงสร้างประโยคก่อนซึ่งมีผลต่อการทราบถึงชนิดของคำศัพท์ที่เราต้องการรู้ความหมายจากตำแหน่งการปรากฏของคำในประโยค

3.2 อรรถศาสตร์

อรรถศาสตร์ มาจากคำว่า อรรถ กับ ศาสตร์ คำว่า อรรถ มีหลายความหมาย อาจหมายถึง เงินทอง ชื่อเสียง เกียรติยศ รางวัล ความปรารถนา หรือความหมาย ก็ได้ คำว่า ศาสตร์ แปลว่า วิชาความรู้ ในภาษาไทยใช้คำว่าอรรถศาสตร์ เป็นชื่อวิชาว่าด้วยความหมายของภาษา ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า semantics เช่น อรรถศาสตร์เป็น วิชาที่ยาก เพราะความหมายของภาษาเป็นนามธรรม เข้าใจยากและอธิบายให้เป็นรูปธรรมได้ยาก นอกจากนี้คำว่า อรรถ ยังใช้ในความหมายว่า เนื้อความ เช่น อรรถาธิบาย แปลว่า การขยายความ, การอธิบายความ อรรถรส หมายความว่า รสแห่งถ้อยคำ, รสของคำที่ทำให้เกิดความซาบซึ้ง เช่น กลวิธีทางวรรณศิลป์ช่วยเพิ่มอรรถรสของบทกวี

นิพนธ์ อรรถ หมายความว่า ประโยชน์หรือผลประโยชน์ก็ได้ เช่น อรรถประโยชน์ แปลว่า ประโยชน์ที่ต้องการ

อรรถศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาความหมาย ประเภทต่าง ๆ ของความหมาย วิธีการประกอบคำขึ้นเป็นประโยคเพื่อสื่อความหมาย ภาษาสื่อความหมายได้อย่างไร มีความหมายอะไรบ้างที่ภาษาสื่อออกมา การสื่อความหมายผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ของภาษา อันได้แก่ คำ ประโยค และข้อความต่อเนื่องที่ยาวกว่าประโยคทำได้อย่างไร รวมทั้งอรรถศาสตร์จะทำให้เรารู้ว่าธรรมชาติของความหมายในภาษาเป็นอย่างไร การวิเคราะห์และอธิบายความหมายในภาษานั้นจำเป็นต้องอาศัย "ภาษา" การนิยามความหมายในลักษณะของพจนานุกรมจึงทำให้เกิดลักษณะเป็นวงกลม (circularity) การที่ความหมายมีลักษณะที่ขึ้นต่อบริบทของการสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง และการที่ความรู้เกี่ยวกับความหมายในภาษาต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับความเป็นจริงของโลกด้วย เป็นต้น นักอรรถศาสตร์พยายามสร้าง "อภิภาษา" (Metalanguage) ขึ้นในลักษณะต่าง ๆ เพื่อจำแนกระหว่างภาษาที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา (object language) กับภาษาที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ (metalanguage หรือ analysis language) นอกจากนั้นยังมีความพยายามแยกประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับความหมายออกเป็น pragmatics ซึ่งมุ่งศึกษาความหมายที่เป็นเจตนาของผู้พูด โดยความหมายนั้นขึ้นกับบริบทของการสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง กับ semantics ซึ่งมุ่งศึกษาความหมายของภาษา โดยปราศจากการนำปัจจัยของผู้พูดผู้ฟังและบริบทของการสื่อสารมาเป็นปัจจัยในการพิจารณาไปด้วย ส่วนสถานะของความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในภาษาและความรู้เกี่ยวกับโลกนั้น ทฤษฎีทางด้านอรรถศาสตร์ต่าง ๆ จะมีจุดยืนที่ต่างกัน

Larson และ Segal (1995: 7) ได้กล่าวไว้ว่าความหมายไม่เพียงแต่เชื่อมโยงผู้พูดกับสิ่งภายนอก แต่ยังสื่อความหมายหรือจุดมุ่งหมายภายในใจที่แท้จริงที่ผู้พูดต้องการสื่อออกไป เช่น การพูด ความเชื่อ การถาม การสั่ง หรือความสงสัย เป็นต้น อรรถศาสตร์คือวิชาที่ด้วยความหมายของภาษาที่ได้จากการเรียนรู้ความหมายของเสียงที่ต่อเนื่องกันซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันของเจ้าของภาษา Fromkin และ Rodman (1993) เคยกล่าวไว้ว่าอรรถศาสตร์คือวิชาที่ว่าด้วยความหมายของภาษา ตั้งแต่ระดับคำ วลี และประโยค ดังนั้นอรรถศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการแปลโดยตรง ซึ่งถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งผ่านกระบวนการแปล ในโมเดลทางไวยากรณ์นั้นความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำและประโยคขึ้นอยู่กับการตัดสินใจว่าความหมายของคำนั้นมีความสัมพันธ์กับความหมายในระดับประโยคอย่างไร

หน้าที่ของอรรถศาสตร์ คือ การทำให้เข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความหมายกับรูปได้อย่างชัดเจน รวมถึงยังสามารถอธิบายความหมายซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะภาษา (Competence)

ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่า นอกจากความรู้ด้านวากยสัมพันธ์แล้ว ผู้แปลควรใช้ความรู้ในศาสตร์ของอรรถศาสตร์ควบคู่กันไปในการเลือกความหมายของคำศัพท์ขณะแปล เพื่อให้ภาษาในฉบับแปลถูกต้องและใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ของภาษาต้นฉบับมากที่สุด

3.3 วาทกรรมวิเคราะห์

"วาทกรรม" แปลมาจากคำว่า discourse แนวคิดเรื่องวาทกรรมที่นักวิชาการไทยนำมาเผยแพร่ราว พ.ศ. 2524-2525 นี้เป็นของมิเชล ฟูโก้ (Michel Foucault) ซึ่งพยายามเชื่อมโยงเรื่องสำคัญ 3 เรื่องเข้าด้วยกันนั่นคือ ความรู้ อำนาจและความจริง กล่าวโดยรวมๆ ได้ว่าวาทกรรมเป็นการสร้างความรู้ การผลิตความรู้หรือการนิยามความรู้บางอย่างขึ้นมาเพื่อให้มีอำนาจในการกำหนดความจริง การศึกษาเรื่องวาทกรรมจึงมีทั้งการศึกษาเรื่องของกระบวนการการครอบงำความคิดและเรื่องของกลยุทธ์และความพยายามในการ "ช่วงชิงความหมาย" ว่าใครจะมีกลวิธีอย่างไรในการ (แย่งกัน) กำหนดนิยามให้เรื่องต่างๆ และทำอย่างไรให้นิยามนั้นเป็นที่ยอมรับของคนอื่น วาทกรรมแต่ละเรื่องมีระบบความคิด และเหตุผลของตน ในการอธิบายหรือมอง "ความจริง" ซึ่งวาทกรรมเรื่องเดียวกัน แต่ต่างระบบความคิดและเหตุผลก็จะมีผลแตกต่างกันออกไป ในการให้อรรถาธิบายต่อเรื่องนั้น ๆ ดังนั้นในเรื่องเดียวกันจึงมีวาทกรรมหลายชุดที่เกี่ยวข้องและวาทกรรมแต่ละชุดก็มีความขัดแย้ง หรือปฏิเสธ "ความจริง" ของวาทกรรมอีกชุดหนึ่งได้

หากจะให้นิยามในความหมายที่ง่ายที่สุด วาทกรรมเป็นคำนามที่หมายถึง การเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาชุดหนึ่ง ในวงวิชาการปัจจุบันใช้คำว่าวาทกรรมอยู่ในสองวงการที่ต่างกันแต่ในขณะเดียวกันก็คาบเกี่ยวกันด้วยคือ การวิเคราะห์วาทกรรมทางภาษาศาสตร์ (linguistic discourse analysis) กับทฤษฎีวาทกรรมแบบนักคิดหลังโครงสร้างนิยม (Poststructuralist discourse theory) ในแวดวงของภาษาศาสตร์ที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าเรื่องทฤษฎีทางภาษาศาสตร์จะสนใจเรื่องการตีความวาทกรรม หรือสนใจวาทกรรมในฐานะที่เป็นตัวบ่งบอกหรือให้ความหมายในการใช้ ภาษา มากกว่าที่จะสนใจภาษาในฐานะที่เป็นระบบที่เป็นนามธรรม

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเพียงแคบริบท (Context) ที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการวิเคราะห์วาทกรรมนำมาวิเคราะห์ความสามารถในการแปลคำหลายนัยของนักศึกษา ดังตัวอย่าง (10) – (11)

(10) In our courts of law when a judge employs a jury, he or she tells them to decide based on probability, based on the evidence presented.

(11) The original sauna and jacuzzi in a turret have remained, alongside a swimming pool and clay tennis court.

จากตัวอย่าง (10) และ (11) หลังจากที่ใช้ความรู้ด้านวากยสัมพันธ์แล้ว ผู้แปลจะทราบว่าคำว่า 'court' จากทั้ง 2 ประโยคมีชนิดของคำคือคำนามเหมือนกัน เนื่องจาก 'court' ในประโยคแรกตามหลัง possessive adjective คำที่ตามหลังต้องเป็นคำนาม และ 'court' ในประโยคที่สองตามหลังคำว่า 'and' ซึ่งเป็นคำเชื่อมระหว่างคำว่า 'sauna' และ 'court' เมื่อทราบว่า 'sauna' เป็นคำนาม คำที่ตามหลัง 'and' ก็ต้องเป็นคำชนิดเดียวกัน และเมื่อผู้แปลต้องการเลือกความหมายซึ่งต้องใช้ความรู้ด้านอรรถศาสตร์แล้วยังต้องพิจารณาบริบทควบคู่กันไปด้วย ด้วยตัวอย่าง (10) มีตัวชี้แนะ (Clue) ในประโยคคือคำว่า 'law' ซึ่งแปลว่ากฎหมาย เพราะฉะนั้นความหมายของ 'court' ที่

ใช้บริบทของกฎหมายคือ ‘ศาล’ ส่วนตัวอย่าง (11) มีตัวชี้แนะในประโยคคือ tennis หมายถึงกีฬาเทนนิส เพราะฉะนั้นการเลือกความหมายที่ใช้บริบทเกี่ยวกับกีฬาเทนนิส คือ ‘สนาม’

ดังนั้นในการแปลภาษา เมื่อผู้แปลพิจารณาบริบทของคำแล้ว บริบทจะเป็นตัวกำหนดในการเลือกความหมาย ผู้แปลจึงไม่สามารถแปลคำว่า ‘court’ ในตัวอย่าง (10) และ (11) ว่า ‘ศาล’ หรือ ‘สนาม’ เหมือนกันได้

นอกจากความรู้ด้านภาษาศาสตร์แล้ว ความรู้ในศาสตร์ต่อไปที่นักแปลจะต้องคำนึงถึงคือ ความรู้ด้านอักษรศาสตร์ การที่นักแปลจะต้องมีความรู้ในศาสตร์นี้เนื่องจากบทความแต่ละบทความไม่ว่าจะสั้นหรือยาวเพียงใด จะมีรูปแบบ อารมณ์ ลีลา และวัตถุประสงค์ของผู้เขียนแฝงอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นหากผู้แปลมีความรู้ด้านอักษรศาสตร์ก็จะเป็นประโยชน์ในการถ่ายทอดรูปแบบอารมณ์ ลีลา และวัตถุประสงค์ของภาษาต้นฉบับได้อย่างถูกต้อง เช่นการแปลวรรณกรรมแนวสืบสวนจะเลือกใช้ถ้อยคำสำหรับวรรณกรรมรักไม่ได้ เพราะจะทำให้อารมณ์และวัตถุประสงค์ของภาษาต้นฉบับผิดเพี้ยนไป

อย่างไรก็ดี เมื่อผู้แปลมีความรู้ด้านภาษาศาสตร์ และอักษรศาสตร์แล้ว อีกศาสตร์หนึ่งที่ผู้แปลควรต้องมีสำหรับการแปลคือ ความรู้ทางสังคมวิทยาภาษาศาสตร์ เพราะผู้แปลจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประพันธ์ สาร ตัวละคร แนวคิด ผู้รับสาร ที่มีต่อสังคมนั้น ๆ เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการแปล เนื่องจากแต่ละสังคมจะมีแนวคิดแตกต่างกันออกไปซึ่งอาจส่งผลต่องานเขียนในแต่ละงานได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Kantima Techadisai. (2000). ศึกษาผลของการเปรียบเทียบการแปลตามตัวอักษรกับการแปลแบบเอาความในงานเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายศึกษาผลกระทบจากการเปรียบเทียบการแปลตามตัวอักษรกับการแปลแบบเอาความ พบว่าข้อผิดพลาดในการแปลที่พบมากที่สุดคือ การแปลคำศัพท์ซึ่งพบบ่อยกว่าการแปลไวยากรณ์ผิดเสียอีก เนื่องจากนักศึกษามีความลำบากในการเลือกความหมายของคำเพื่อให้เหมาะสมกับบริบท นอกจากนี้การเรียงลำดับของคำในภาษาต้นฉบับที่แตกต่างจากการเรียงลำดับของคำในภาษาปลายทางยังทำให้นักศึกษาเกิดความสับสนและส่งผลให้นักศึกษาแปลความหมายผิดอีกด้วย อย่างไรก็ตามยังกล่าวเสริมเกี่ยวกับการแปลไว้อีกว่า ผู้แปลจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาต้นทาง คนที่มีความรู้น้อยจะไม่สามารถวิเคราะห์เลือกความหมายของคำให้เหมาะสมกับบริบทได้

สาวิตรี กิระนันท์ (2545) ได้ศึกษาปัญหาการแปลของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ จำนวน 31 คน ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 เพื่อวิเคราะห์หาข้อผิดพลาดในการแปลจากการวิเคราะห์รูปประโยคพบว่านักศึกษามีปัญหาในการแปล คำบุพบท คำกริยาช่วย คำกริยาวิเศษณ์ กรรมตรง และกรรมรองโดยที่มีการแปลไม่ตรงกับภาษาต้นฉบับ ในขณะที่นักศึกษาส่วนมากจะแปลคำนาม แปลกาล คำกริยาแท้ได้ถูกต้อง และนักศึกษาส่วนน้อย ไม่ได้แปลข้อความ จากการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่า นักศึกษาส่วนมากจะมีปัญหาในเรื่อง ความต่อเนื่องของข้อความตามบริบทและนักศึกษาเห็นประโยชน์ของวิชาการแปลในระดับที่สุด

จามรี ศิริรัฐนิคม (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการแปลของนิสิตที่เรียนวิชาการแปลเบื้องต้น มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา โดยเปรียบเทียบความสามารถในการแปลก่อนและหลังเรียนผ่านชุดฝึกการแปล พบว่าข้อผิดพลาดในการแปลที่พบมากที่สุดจากการแปลของนิสิตคือ การใช้คำศัพท์ รองลงมาคือการใช้กาล การใช้คำนาม การใช้คำนำหน้าคำนาม การใช้คำกริยาที่สอดคล้องกับประธาน ตามลำดับ โดยข้อผิดพลาดในการแปลที่พบมากที่สุดคือการแปลคำศัพท์นั้น มีเหตุมาจากขาดการพิจารณาบริบทว่าจะควรใช้ความหมายใดควรจะถูกต้องเหมาะสมที่สุด

ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร และคณะ (2551) ได้ศึกษาสาเหตุของความล้มเหลวและกลยุทธ์ในการแปล พบว่าความล้มเหลวประการแรกเกิดจากการเข้าใจความหมายของคำผิด เช่น นักศึกษาชาวจีนและนักศึกษาชาวไทยแปลคำว่า ‘เสื้อผ้าขาด’ โดยใช้ภาษาอังกฤษแทนคำว่าขาด คือ broken และ lack แทนที่จะใช้คำว่า torn หากเปิดพจนานุกรมอาจพบได้ว่า คำทั้ง 3 นี้มีความหมายว่าขาดได้ทั้ง 3 คำ แต่คำว่า broken และคำว่า lack ไม่สามารถใช้บอกการฉีกขาดของเสื้อผ้าได้ ทำให้เห็นว่าการเปิดพจนานุกรมแปลคำต่อคำโดยไม่มีความรู้ด้านการนำไปใช้ของความหมายก็สามารถทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลได้ ความล้มเหลวประการที่ 2 คือ จุดบอดเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมของภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง เช่นเมื่อชาวอังกฤษชมชาวจีนว่า ‘you’re beautiful.’ คนจีนจะถามกลับว่า ‘where’ แปลตรงตัวว่า ตรงไหน ที่ไหน ซึ่งหมายถึงการบอกว่า สวยตรงไหน ไม่เห็นสวยตรงไหน เป็นการแสดงความถ่อมตนเมื่อมีคนชมไม่ได้ตั้งใจจะถามกลับ แต่การใช้คำว่า ‘where’ จะทำให้ชาวอังกฤษงงได้ แล้วอาจตอบว่า ‘you’re beautiful everywhere’ เหตุการณ์สะท้อนให้เห็นว่าบางครั้งแม้ผู้แปลจะเลือกใช้คำที่ถูกต้องแล้วแต่หากไม่เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมของภาษาต้นทางและปลายทางก็จะทำให้เนื้อหาที่แปลไม่เชื่อมโยงกัน

จินตนา พรงาม (2551) ศึกษาเรื่องกระบวนการแปล ปัญหาและวิธีการแก้ไขการแปลเรื่องสั้นแนวอาชญากรรมเรื่อง “Fan Mail” เป็นภาษาไทย พบว่าผู้มีการใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความหมาย และนอกจากนี้ยังพบปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการแปล คือ ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาภูมิหลังด้านวัฒนธรรมและปัญหาด้านภาษาของผู้วิจัยเองซึ่งสามารถแบ่งปัญหาได้ดังนี้ 1. การแปลชื่อเฉพาะ 2. การแปลผิด 3. การแปลเกิน 4. การแปลขาด 5. การใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสม และ 6. การถ่ายเสียงไม่เหมาะสม

ฉัตรนันทน์ วงศ์วิวัฒน์ (2555) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ENG203 ทักษะการแปล ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2552 จำนวน 17 คน โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษ เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยกับเกณฑ์ (ร้อยละ 60) และ 3) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็น ภาษาไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60)

ดุเชฎฐิ รุ่งรัตนกุล (2556) ได้ศึกษาการใช้พจนานุกรมและปัญหาในการใช้พจนานุกรมในวิชาการแปลเบื้องต้นของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 51 80 โดยใช้แบบสำรวจและแบบสอบถาม พบว่า พจนานุกรมที่นักศึกษาเลือกใช้ในการแปลคือพจนานุกรมภาษาและสองภาษา และชนิดที่ใช้บ่อยที่สุดคือ พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือพจนานุกรม และพจนานุกรมออนไลน์ ปัญหาในการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทยที่พบมากที่สุดคือไม่มีคำศัพท์หรือข้อมูลที่ต้องการค้นหา หาความหมายคำศัพท์ที่ต้องการไม่ได้ วิธีการเรียงหรือจัดหมวดหมู่ คำศัพท์อ่านเข้าใจยาก และปัญหาในการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษที่พบมากที่สุดคือไม่เข้าใจคำจำกัดความที่ให้ไว้ในพจนานุกรม ไม่มีคำศัพท์หรือข้อมูลที่ต้องการค้นหา และยังพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในการเลือกใช้คำศัพท์ในพจนานุกรมด้วยสาเหตุหลายประการ อาทิ ไม่มีทักษะในการใช้พจนานุกรม

กมล เกตุพันธ์ และวราภรณ์ ศรีเพชรพันธุ์ (2559) ได้ศึกษาทัศนคติ พฤติกรรมและปัญหาการใช้ “กูเกิ้ล ทรานสเลท” (Google Translate) ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 123 คน พบว่า มีนักศึกษาทุกคนรู้จักและใช้ “กูเกิ้ล ทรานสเลท” (Google Translate) เป็น 100% โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อการศึกษาามากที่สุด โดยเฉพาะนำมาใช้ในการแปลภาษา และเน้นการแปลในระดับคำมากกว่าจะแปลในระดับวลีหรือประโยค อีกทั้งยังทำให้พบปัญหา 3 ประเด็น ดังนี้ 1. ประเด็นด้านปริมาณข้อมูลคำศัพท์ที่ไม่เพียงพอในภาษาปลายทาง 2. ประเด็นด้านวัฒนธรรม เนื่องจากกูเกิ้ล ทรานสเลท ไม่สามารถแปลความแตกต่างทางวัฒนธรรม โครงสร้างภาษา และไวยากรณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละภาษาได้ และ 3. ประเด็นด้านคำศัพท์ โดยผู้วิจัยได้เสนอแนะทางแก้ไขปัญหาว่าให้ ปรับผลการแปลด้วยตนเอง ปรีกษาผู้รู้ และหยุดใช้โปรแกรมกูเกิ้ล ทรานสเลท

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับทักษะการแปลของนักศึกษาพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากการแปลคือ การแปลคำศัพท์ หรือแปลข้อความ รวมทั้งการเลือกใช้ระดับภาษาให้เหมาะสมกับบริบทเพราะนักศึกษาขาดความรู้ที่จะคัดเลือกความหมายที่เหมาะสม ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีเครื่องมือที่ช่วยในการแปลหลายหลาย เช่นพจนานุกรมแบบหนังสือ พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ และพจนานุกรมออนไลน์ เป็นต้น ผู้วิจัยคิดว่าอาจเนื่องมาจากคำศัพท์บางคำมีความหมายหลายนัย ผู้แปลต้องมีความรู้มากพอที่จะใช้วิเคราะห์ในการเลือกความหมาย มิฉะนั้นก็จะส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการแปลและทำให้ผู้อ่านงานแปลไม่เข้าใจเนื้อหา หรือเข้าใจเนื้อหาผิดได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องพัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการ ชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปและอภิปรายผล

3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ รหัสวิชา ENGB210 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 32 คน

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัย ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับรายวิชาพื้นฐานการแปลเชิงธุรกิจ ENGB210 และแบบทดสอบแปลคำความหมายหลายนัยก่อนและหลังเรียน

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพื้นฐานการแปลเชิงธุรกิจ ENGB210

3.2.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของเนื้อหาการแปลคำ

ความหมายหลายนัย

3.2.3 จัดทำเนื้อหาการแปลคำความหมายหลายนัยซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับรายวิชาพื้นฐานการแปลเชิงธุรกิจ ENGB210 และแบบฝึกแปลหลังบทเรียน

3.2.4 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบการแปลคำความหมายหลายนัย ซึ่งใช้เป็นแบบทดสอบก่อนการเรียนเนื้อหาการแปลความหมายหลายนัย (Pre-test) และหลังการเรียนเนื้อหาการแปลความหมายหลายนัย (post-test) เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 20 ข้อ ลักษณะการตรวจแบบทดสอบเป็นแบบ ตอบผิดให้ 0 คะแนนและตอบถูกให้ 1 คะแนน

3.2.5 นำแบบทดสอบไปให้ผู้มีประสบการณ์/เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา

3.2.6 ปรับแก้ตามคำแนะนำ

3.2.7 นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยชั้นเรียนแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดก่อน-หลัง เรื่องการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ รหัสวิชา ENGB210 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 32 คน โดยใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยนำแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัย ในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ไปเก็บข้อมูลก่อนเรียนจากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ รหัสวิชา ENGB210 ในปีการศึกษา 2559

3.3.2 ให้กลุ่มเป้าหมายทดลองทำแบบทดสอบแปลคำความหมายหลายนัยก่อนเรียน

3.3.3 ผู้วิจัยให้ความรู้ด้านการแปลคำความหมายหลายนัยด้วยเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ รหัสวิชา ENGB210 และให้กลุ่มเป้าหมายฝึกทำแบบฝึกแปลท้ายบทเรียน

3.3.4 ให้กลุ่มเป้าหมายทดลองทำแบบทดสอบแปลคำความหมายหลายนัยหลังเรียน

3.3.5 เก็บรวบรวมหลังข้อมูลหลังเรียนโดยการนำผลสัมฤทธิ์จากการทำแบบทดสอบแปลคำความหมายหลายนัยก่อนและหลังเรียนมาวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบ รวมทั้งนำข้อมูลทางภาษาที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยแนวคิดด้าน วากยสัมพันธ์ (syntax) ด้านอรรถศาสตร์ (semantics) และด้านการวิเคราะห์บริบท (context) เพื่อวิเคราะห์และรวบรวมปัญหาในการแปลคำความหมายหลายนัย

3.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.4.1 ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

3.4.2 ผู้วิจัยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแบบของกลุ่มเป้าหมายโดยภาพรวม

3.4.3 ผู้วิจัยใช้ร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาษาในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และนำมาวิเคราะห์ด้วยแนวคิดด้าน วากยสัมพันธ์ (syntax) ด้านอรรถศาสตร์ (semantics) และการวิเคราะห์บริบท (Context) เพื่อวิเคราะห์พัฒนาความสามารถด้านการแปลคำความหมายหลายนัยของนักศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องพัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2559 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ เพื่อศึกษาความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (ร้อยละ 60)

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังใช้ แบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์ (ร้อยละ 60)

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาษาในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาจำแนกตามเพศ และระยะเวลาที่เรียนภาษาอังกฤษ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	7	21.88
หญิง	25	78.12
รวม	32	100.00
ระยะเวลาที่เรียนภาษาอังกฤษ		
ต่ำกว่า 9 ปี	0	0.00
9 – 13 ปี	22	68.75
มากกว่า 13 ปี	10	31.25

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.12 นอกนั้นเป็นเพศ ชาย (ร้อยละ 21.88) กลุ่มตัวอย่างเรียนภาษาอังกฤษเป็นระยะเวลา 9 - 13 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.75 และรองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษมากกว่า 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.25 ทั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่า 9 ปีเลย ทำให้เห็นว่านักศึกษาทุกคนได้รับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นระยะเวลานานหรือตลอดหลักสูตรในทุกระดับชั้นที่นักศึกษาเคยเรียนมา กล่าวคือนักศึกษาบางส่วนเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล และ

นักศึกษาส่วนที่เหลือซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางในการสื่อสารทั่วโลก จึงจัดให้ระบบการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในแก่นักเรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์ (ร้อยละ 60) ผลปรากฏดังตาราง 2-3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

	n	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		$\bar{x}$	ร้อยละ	$\bar{x}$	ร้อยละ
	32	19.85	49.63	31.91	79.78

จากตารางที่ 2 พบว่าก่อนเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการแปลเฉลี่ยเท่ากับ 19.85 คะแนน (คะแนนเต็ม 40 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 49.63 หลังการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการแปลเฉลี่ยเท่ากับ 31.91 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.78 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยหลังการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ 60%

การทดสอบ	n	$\bar{x}$ %	S.D.	μ %
หลังเรียน post-test	32	79.78	10.00	60.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษาที่ได้รับการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยหลังเรียนได้ถูกต้องมากขึ้น กล่าวคือมีการพัฒนาทักษะในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสูงขึ้น

4.3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาษาในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

จากการวิจัยการวิจัยเรื่องพัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบฝึกการแปลทดสอบกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

1. การทดสอบเรียงคำศัพท์ตามตัวอักษร โดยกำหนดให้มีคำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร R เหมือนกันทั้งหมด 10 คำ เพื่อทดสอบความจำของการเรียงอักษรในคำศัพท์หากนักศึกษาต้องเปิดหาความหมายในพจนานุกรม

ตัวอย่างแบบทดสอบ

Part 1: Put the following words in the order.

Rhythm Remix Relax Rock Reference
Record Reach React Ratio Raise
Rapid Reasonable

จากการทดสอบความสามารถในการเรียงคำศัพท์ตามตัวอักษร ผู้วิจัยได้นำผลมาแสดงให้เห็นในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบการเรียงคำศัพท์ตามตัวอักษร

รายการ	จำนวนคน (n)			
	ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ
เรียงลำดับคำศัพท์ถูกต้อง	28	87.5	31	96.87
เรียงลำดับคำศัพท์ผิด	4	12.5	1	3.13
รวม	32	100.00	32	100.00

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4 แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเรียงคำศัพท์ของนักศึกษาจำนวน 32 คน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถเรียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาจำลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษทั้ง 26 ตัวอักษรได้ แต่ยังมียังมีนักศึกษาบางส่วน ซึ่งเป็นส่วนน้อยยังเรียงลำดับคำศัพท์ผิด เนื่องมาจากจำลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษไม่ได้ จำผิด หรืออาจเกิดความสับสน ในกรณีนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาเวลาที่นักศึกษาต้องแปลภาษาและจำเป็นต้องเปิดหาความหมายของคำศัพท์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เนื่องจากโดยปกติแล้วภาษาอังกฤษมีคำศัพท์จำนวนมากที่ใช้ตัวอักษรในการสะกดคำคล้าย ๆ กัน หรือเพียง

แค่สลับตำแหน่งของตัวอักษรเท่านั้น เช่น bare และ bear หากผู้แปลจำลำดับตัวอักษรผิดเพี้ยน และ นำความจำที่ผิดนั้นไปหาความหมายของคำศัพท์ ก็จะทำให้ได้ความหมายที่ผิดตามมาด้วยเช่นกัน ส่งผลให้ภาษาในฉบับแปลผิดและผู้อ่านก็จะได้อ่านเนื้อหาที่ผิดเพี้ยนไปด้วยเช่นกัน

2. การทดสอบระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค โดยแบบทดสอบตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำ คำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย และมีชนิดของคำ (part of speech) ตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป เช่น คำว่า share มีชนิดของคำได้ทั้ง คำกริยา และคำนาม มาแต่งประโยคขึ้นจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 2 ประโยค รวมเป็น 20 ข้อ และให้กลุ่มตัวอย่างระบุชนิดของคำเพื่อทดสอบความรู้ในการนำศาสตร์ทางด้าน วากยสัมพันธ์ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคมาใช้ระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค โดยคำ ที่นำมาใช้ในการทดสอบครั้งนี้มีจำนวน 10 คำ ได้แก่ salt, scare, share, trust, light, display, mission, minor, harm และ blossom

ตัวอย่างแบบทดสอบ

Part 2: Directions: Identify part of speech of the underlined words.

6. display: I will display the clothes in the window. The display of hand painted eggs was in the art gallery.

1..... 2.....

7. mission: It was the army's mission to capture the terrorists. The monk slept at the mission.

1..... 2.....

8. minor: Kids under 18 are considered minors. I had a minor accident.

1..... 2.....

จากการทดสอบระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค ผู้วิจัยได้นำจำนวนข้อที่กลุ่ม ตัวอย่างตอบถูกก่อนเรียนและหลังเรียนมาคิดเป็นร้อยละและเปรียบเทียบผลดังแสดงให้เห็นในตาราง ที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบการระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค

รายการ	ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ
จำนวนข้อที่ตอบถูก	4.3	21.50	13.5	67.50
จำนวนข้อที่ตอบผิด	15.7	78.50	6.5	32.5

จากตารางที่ 5 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนร้อยละของแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนพบว่า ก่อนเรียนนักศึกษา มีความสามารถระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค โดยมีจำนวนข้อใน

แบบทดสอบที่ตอบถูกต้องเพียงร้อยละ 21.50 ซึ่งถือว่าปัญหาที่ผู้สอนต้องเร่งแก้ไข ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษายังมีความรู้ด้านวากยสัมพันธ์น้อยในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่จะนำไปสู่การระบุชนิดของคำ เนื่องจากจำนวนข้อในการระบุชนิดของคำที่นักศึกษาทำแบบทดสอบไม่ถูกต้องมีถึงร้อยละ 78.50 ดังนั้นเมื่อนักศึกษาได้เรียนเนื้อหาและลองทำแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยแล้ว ผลการวิจัยหลังเรียนด้านความสามารถในการระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยคจึงมีผลคะแนนสูงขึ้น โดยจำนวนข้อที่นักศึกษาตอบถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 67.50 และจำนวนข้อที่นักศึกษาตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 32.5

3. การทดสอบแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบท โดยแบบทดสอบตอนที่ 3 นี้ผู้วิจัยได้นำประโยคที่มีคำความหมายหลายนัยปรากฏอยู่ จำนวน 10 ประโยคมาทดสอบกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจะวิเคราะห์ว่านักศึกษาจะสามารถเลือกความหมายในการแปลโดยการพิจารณาจากบริบทได้ถูกต้องหรือไม่ โดยผลวิเคราะห์ในตอนนี้อยู่จะนำเสนอ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

Part 3: Translate the underlined words in Thai.

6. I will display the clothes in the window.
7. The monk slept at the mission.
8. Kids under 18 are considered minors.

จากการทดสอบแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบท ซึ่งคำกลุ่มตัวอย่างต้องใช้ความรู้ด้านอรรถศาสตร์รวมทั้งการวิเคราะห์บริบทควบคู่กันไปในการวิเคราะห์คำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบในการแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบท

รายการ	ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ
จำนวนข้อที่ตอบถูกโดยเฉลี่ย	4	40.00	7.5	75.00
จำนวนข้อที่ตอบผิดโดยเฉลี่ย	6	60.00	2.5	25.00

จากตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบในการแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบท พบว่ากลุ่มตัวอย่างแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบทก่อนเรียน โดยมีจำนวนข้อที่แปลถูกโดยเฉลี่ย ร้อยละ 40.00 และมีจำนวนข้อที่ตอบผิดโดยเฉลี่ย ร้อยละ 60 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษายังมีความรู้ด้านอรรถศาสตร์รวมทั้งการวิเคราะห์บริบทน้อยในการเลือกแปลความหมายของคำความหมายหลายนัย เมื่อเทียบกับผลทดสอบหลังเรียนเนื้อหาและลองทำแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยแล้วพบว่า ผลการทดสอบการแปลความหมายหลาย

นัยสูงขึ้น โดยมีจำนวนข้อที่แปลถูกโดยเฉลี่ย ร้อยละ 75.00 และมีจำนวนข้อที่ตอบผิดโดยเฉลี่ย ร้อยละ 25 สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยสูงขึ้น

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2559 พบว่า เมื่อผู้สอนได้ให้นักศึกษาฝึกแปลโดยใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยด้วยการเน้นการใช้ความรู้ด้านวากยสัมพันธ์ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ชนิดของคำ ความรู้ด้านอรรถศาสตร์ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์บริบทในการเลือกความหมายที่เหมาะสมสำหรับการแปลคำ ทำให้นักศึกษาที่มีความเข้าใจในกระบวนการแปลมากขึ้น ความผิดพลาดในการเลือกความหมายลดลง อีกทั้งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นการพัฒนาความสามารถด้านการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนักศึกษามากขึ้นอีกด้วย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการชั้นปีที่ 2 ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาพื้นฐานการแปลทางธุรกิจ ENGB210 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2559 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ เพื่อศึกษาความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (ร้อยละ 60) โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.12 นอกนั้นเป็นเพศ ชาย (ร้อยละ 21.88) กลุ่มตัวอย่างเรียนภาษาอังกฤษเป็นระยะเวลา 9 - 13 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.75 และรองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษมากกว่า 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.25 ทั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่า 9 ปีเลย ทำให้เห็นว่านักศึกษาทุกคนได้รับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นระยะเวลานานหรือตลอดหลักสูตรในทุกระดับชั้นที่นักศึกษาเคยเรียนมา กล่าวคือ นักศึกษาบางส่วนเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล และนักศึกษาส่วนที่เหลือซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางในการสื่อสารทั่วโลก จึงจัดให้ระบบการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในแก่นักเรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์ (ร้อยละ60)

นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการแปลเฉลี่ย เท่ากับ 19.85 คะแนน (คะแนนเต็ม 40 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 49.63 หลังการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการแปลเฉลี่ยเท่ากับ 31.91 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.78 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยหลังการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเมื่อนำผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบแปลหลังเรียนมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ 60% พบว่านักศึกษาที่ได้รับการใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยหลังเรียนได้ถูกต้องมากขึ้น กล่าวคือมีการพัฒนาทักษะในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสูงขึ้น

5.1.3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาษาในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

5.1.3.1 การทดสอบเรียงคำศัพท์ตามตัวอักษร โดยกำหนดให้มีคำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร R เหมือนกันทั้งหมด 10 คำ เพื่อทดสอบความจำของการเรียงอักษรในคำศัพท์หากนักศึกษาต้องเปิดหาความหมายในพจนานุกรม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถเรียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาจำลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษทั้ง 26 ตัวอักษรได้ แต่ยังมีนักศึกษาบางส่วน ซึ่งเป็นส่วนน้อยยังเรียงลำดับคำศัพท์ผิด เนื่องมาจากจำลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษไม่ได้ จำผิด หรืออาจเกิดความสับสน

5.1.3.2 ผลการทดสอบการระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยคโดยใช้หลักวากยสัมพันธ์ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนร้อยละของแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนพบว่า ก่อนเรียนนักศึกษามีความสามารถระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค โดยมีจำนวนข้อในแบบทดสอบที่ตอบถูกต้องเพียงร้อยละ 21.50 ซึ่งถือว่าปัญหาที่ผู้สอนต้องเร่งแก้ไข ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษายังมีความรู้ด้านวากยสัมพันธ์น้อยในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่จะนำไปสู่การระบุชนิดของคำ เนื่องจากหากผู้แปลไม่สามารถระบุชนิดของคำในภาษาต้นทางได้ถูกต้องจะส่งผลถึงการเลือกความหมายที่เหมาะสมแก่ภาษาปลายทางได้

5.1.3.3 การทดสอบแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบท พบว่ากลุ่มตัวอย่างแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบทก่อนเรียน โดยมีจำนวนข้อที่แปลถูกโดยเฉลี่ย ร้อยละ 40.00 และมีจำนวนข้อที่ตอบผิดโดยเฉลี่ย ร้อยละ 60 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษายังมีความรู้ด้านอรรถศาสตร์รวมทั้งการวิเคราะห์บริบทน้อยในการเลือกแปลความหมายของคำความหมายหลายนัย เมื่อเทียบกับผลทดสอบหลังเรียนเนื้อหาและลองทำแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยแล้วพบว่า ผลการทดสอบการแปลความหมายหลายนัยสูงขึ้น โดยมีจำนวนข้อที่แปลถูกโดยเฉลี่ย ร้อยละ 75.00 และมีจำนวนข้อที่ตอบผิดโดยเฉลี่ย ร้อยละ 25

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องพัฒนาทักษะการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำผลวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากการทดสอบก่อนและหลังใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย นักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60) ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่มีเนื้อหาระบุในรายวิชาพื้นฐานการแปลเชิงธุรกิจ ENGB210 สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้สอดคล้องกับค่ากล่าวของ ดวงเดือน อ่อนน่วม (2536) ที่ว่า แบบฝึกหัดสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

2. จากผลการทดสอบการเรียงคำศัพท์ตามตัวอักษร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถเรียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาจำลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษทั้ง 26 ตัวอักษรได้ แต่ยังมีนักศึกษาบางส่วน ซึ่งเป็นส่วนน้อยยังเรียงลำดับคำศัพท์ผิด เนื่องมาจากจำลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษไม่ได้ จำผิด หรืออาจเกิดความสับสน ในกรณีนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาเวลาที่นักศึกษาต้องแปลภาษาและจำเป็นต้องเปิดหาความหมายของคำศัพท์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เนื่องจากโดยปกติแล้วภาษาอังกฤษมีคำศัพท์จำนวนมากที่ใช้ตัวอักษรในการสะกดคำคล้าย ๆ กัน หรือเพียงแค่สลับตำแหน่งของตัวอักษรเท่านั้น หากผู้แปลจำลำดับตัวอักษรผิดเพี้ยน และนำความจำที่ผิดนั้นไปหาความหมายของคำศัพท์ ก็จะทำให้ได้ความหมายที่ผิดตามมาด้วยเช่นกัน ส่งผลให้ภาษาในฉบับแปลผิดและผู้อ่านก็จะได้อ่านเนื้อหาที่ผิดเพี้ยนไปด้วยเช่นกัน

3. จากผลการทดสอบการระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยคเพื่อโดยใช้ความรู้ในการนำศาสตร์ทางด้านวากยสัมพันธ์ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคมาใช้ระบุชนิดของคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค พบว่า เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหาการแปลความหมายหลายนัยและทดลองทำแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ระบุไว้ในรายวิชาพื้นฐานการแปลเชิงธุรกิจ ENGB210 ทำให้นักศึกษามีผลทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความเข้าใจด้านวากยสัมพันธ์มากขึ้น และสามารถนำความรู้มาใช้ในการวิเคราะห์คำศัพท์ในการแปลได้มากขึ้น

4. จากผลการทดสอบในการแปลความหมายของคำความหมายหลายนัยให้เหมาะสมกับบริบทโดยใช้ความรู้ทั้งด้านวากยสัมพันธ์ อรรถศาสตร์ และการวิเคราะห์บริบทมาใช้ในการเลือกความหมายในการแปลคำความหมายหลายนัย พบว่า พบว่า เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหาการแปลความหมายหลายนัยและทดลองทำแบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ระบุไว้ในรายวิชาพื้นฐานการแปลเชิงธุรกิจ ENGB210 ทำให้นักศึกษามีผลทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความเข้าใจด้านอรรถศาสตร์ และการวิเคราะห์บริบทมากขึ้น และสามารถนำความรู้มาใช้ในการวิเคราะห์คำศัพท์ในการแปลได้มากขึ้น

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการแปลคำความหมายหลายนัยจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าเมื่อผู้สอนได้ให้นักศึกษาฝึกแปลโดยใช้แบบฝึกแปลคำความหมายหลายนัยด้วยการเน้นการใช้ความรู้ด้านวากยสัมพันธ์ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ชนิดของคำ ความรู้ด้านอรรถศาสตร์ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์บริบทในการเลือกความหมายที่เหมาะสมสำหรับการแปลคำ ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในกระบวนการแปลมากขึ้น ความผิดพลาดในการเลือกความหมายลดลง อีกทั้งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นการพัฒนาความสามารถด้านการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนักศึกษามากขึ้นอีกด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

5.3.1.1 ควรนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดทำแบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ในเนื้อหาอื่นๆ

5.3.1.2 ควรนำแบบฝึกแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยไปพัฒนาการจัดการ เรียนการ
สอนการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

5.3.2.1 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึก
แปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยในด้านอื่น ๆ เช่นการแปลสำนวน การแปลเนื้อหาเชิงธุรกิจ

5.3.2.2 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึก
แปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสำหรับนักศึกษาที่ไม่ใช่สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

5.3.2.3 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการสอน
ทักษะการ แปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล เกตุพันธ์ และ วราภรณ์ ศรีเพชรพันธุ์. 2559. ทศนคติ พฤติกรรมและปัญหาการใช้ “กูเกิ้ล ทรานสเลท” (Google Translate) ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน). หน้า 79-96.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. *คู่มือการแปล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- จามรี ศิริรัฐนิคม. 2548. “รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการแปลของนิสิตที่เรียนวิชาการ แปลเบื้องต้น มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา”. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จินดา ศรีรัตนสมบูรณ์. 2547. *กิจกรรมการแปล: มิติใหม่ในการสอนภาษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่การศึกษา.
- จินตนา พรงาม. 2551. *กระบวนการแปล ปัญหาและวิธีการแก้ไขการแปลเรื่องสั้นแนวอาชญากรรม เรื่อง “Fan Mail” เป็นภาษาไทย*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดุษฎี รุ่งรัตน์กุล. 2553. การศึกษาปัญหาและกลวิธีในการแก้ปัญหการแปลของนิสิตวิชาเอก ภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม). หน้า 31-45
- ถิรนนท์ วงศ์วิวัฒน์. 2555. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้ แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เพ็ญพิสาข์ ศรีวรรณารณ, “ปัญหาในการแปลผ่านภาษาที่สอง กรณีศึกษา : การแปลวรรณกรรมเรื่อง เปโตร ปาราโม”, *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร* กรุงเทพมหานคร: คัดติ โสภาการพิมพ์ ปีที่ 30 ฉบับที่ 1 (2551) หน้า 129-149
- ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร และคณะ. 2551. *ได้ศึกษาสาเหตุของความล้มเหลวและกลยุทธ์ในการแปล*. คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สาวิตรี กิระนนทน. 2545. *การศึกษาปัญหาการแปลของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับชั้นปีที่ 3 สาขาศิลปศาสตร์ สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์*. ฉะเชิงเทรา: สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์.
- สัณณวี สายบัว. 2538. *หลักการแปล*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. 2550. *หลักการแปล*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล. 2554. *ตำรา EN 322 จุดจุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีการแปล (Nature and Medthods of Translation)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. 2555. *จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีการแปล*. ใน *เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- อัญชลี สิงห์น้อย. 2548. เอกสารคำสอนรายวิชา 209621 หัวข้อทางวากยสัมพันธ์ และสัมพันธ์สาร. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Catford, Robert F. 1967. *A Linguistic Theory of Translation*. London. Oxford University Press.
- Fromkin, V. & Rodman, R. 1993. *An Introduction to Language*. Texas: Harcourt Brace College Publishers.
- Kantima Techadisai. 2000. *The Effect of Comparing Literal and Non Trabskatuib up written work*. Thesis. King Mongkut's University of Technology. Thonburi.
- Larson, M.L. 1984. *Meaning-Beaed Tranlation: A Guide to Cross-Language Equivalence*. USA: University Press of America.
- _____. 1998. *Meaning-Beaed Tranlation: A Guide to Cross-Language Equivalence*. USA: University Press of America.
- _____. 1984. อ้างถึงใน อัจฉรา ไส้ตู่รุไกล. 2555. จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล. ใน เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Larson, R & Segal, G. 1995. *Knowledge and Meaning: An Introduction to semantic theory*. USA: Massachusetts Institute of Techology.
- Newmark, P. 1981. *Approaches to Translation*. Oxford: Pergamon Press.
- Nida, E.A. and Taber, C.R. 1974. อ้างถึงใน อัจฉรา ไส้ตู่รุไกล. 2555. จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล. ใน เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. 1982. *The Theory of Practice of Translation*. Leiden, The Netherlands: E.J. Brill.